॥८॥९॥ ददद्दित्यर्थः अयाचतां अयाचमानानां उपागच्छन्समीपमुपसर्पन्दायान्धनादीनददत्दाताभवेतिशेषः॥१०॥११॥१२॥१३॥अपीति सोद्धरणान्स्वामिन्यागते दास्यामीतियाचमानेभ्यो बालकेभ्य आशाप्रदर्शनमुद्धरणं तत्सहितान् अतएव दारास्तेषां प्रतीक्षंत इत्युक्तं॥१४॥एषते विततो यज्ञ इति प्रागुक्तं यज्ञं सवनत्रयकल्पनया व्याचष्टे अन्नानीत्यादिना॥१५॥१६॥१७

तपसा दीप्यमानास्ते दहेयुः पृथिवीमपि॥ अपूज्यमानाः कौरव्य पूजार्हास्तु तथाविधाः॥८॥ पूज्या हि ज्ञानविज्ञानतपोयोगसमन्विताः॥ तेभ्यः पूजां प्रयुंजीथा ब्राम्हणेभ्यः परंतप॥९॥ ददद्बहुविधान्दायानुपागच्छन्नयाचतां॥ यदग्निहोत्रे सुहुते सायंप्रातर्भवेत्फलं॥१०॥ विद्यावेदव्रतवति तद्दानफलमुच्यते विद्यावेदव्रतस्नातानव्यपाश्रयजीविनः॥११॥ गूढस्वाध्यायतपसो ब्राम्हणान्संशितव्रतान्॥ कृतैरावसथैर्हृद्यैः सप्रेष्यैः सपरिच्छदैः॥१२॥ निमंत्रयेथाः कौरव्य कामैश्चान्यैर्द्विजोत्तमान्॥ अपि ते प्रतिगृण्हीयुः श्रद्धोपेतं युधिष्ठिर॥१३॥ कार्यमित्येवमन्वाना धर्मज्ञाः सूक्ष्मदर्शिनः॥ अपि ते ब्राम्हणा भुक्त्वा गताः सोद्धरणान्गृहान्॥ येषां दाराः प्रतीक्षंते पर्जन्यमिव कर्षकाः॥ अन्नानि प्रातः सवने नियता ब्रम्हचारिणः॥१५॥ ब्राम्हणास्तात भुंजानास्त्रेताग्निं प्रीणयंत्युत॥ माध्यंदिनं ते सवनं ददतस्तात वर्ततां॥१६॥ गोहिरण्यानि वासांसि ते नेंद्रः प्रीयतां तव॥ तृतीयं सवनं ते वै वैश्वदेवं युधिष्ठिर॥१७॥ यद्देवेभ्यः पितृभ्यश्च विप्रेभ्यश्च प्रयच्छसि॥ अहिंसा सर्वभूतेभ्यः संविभागश्च भागशः॥ दमस्त्यागो धृतिः सत्यं भवत्यवभृथायते॥ एष ते विततो यज्ञः श्रद्धापूतः सदक्षिणः॥१९॥ विशिष्टः सर्वयज्ञानां नित्यं तात प्रवर्ततां॥२०॥ इति श्री० अनु० आनुशा० दान० षष्ठितमोऽध्यायः॥ ६०॥ ॥छ॥

युधिष्ठिर उवाच दानं यज्ञः क्रिया चेह किंस्वित्प्रेत्य महाफलं॥ कस्य ज्यायः फलं प्रोक्तं कीदृशेभ्यः कथं कदा॥१॥ एतदिच्छामि विज्ञातुं यथातथ्येन भारत॥ विद्वन्जिज्ञासमानाय दानधर्मान्प्रचक्ष्व मे॥ अंतर्वेद्यां च यद्दत्तं श्रद्धया चानृशंस्यतः॥ किंस्विन्नैःश्रेयसं तात तन्मे ब्रूहि पितामह॥३॥

भीष्म उवाच रौद्रं कर्म क्षत्रियस्य सततं तात वर्तते॥ तस्यैवैतानि कं कर्म दानं चैवेह पावनं॥४॥ न तु पापकृतं राज्ञां प्रतिगृण्हंति साधवः॥ एतस्मात्कारणाद्यज्ञैर्यजेद्राजा सदक्षिणैः॥५॥ अथ चेत्प्रतिगृण्हीयुर्दद्यादहरहर्नृपः॥ श्रद्धामास्थाय परमां पावनं ह्येतदुत्तमं॥६॥

॥१८॥१९॥२०॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे षष्ठितमोऽध्यायः॥६०॥ ॥छ॥ दानमिति यज्ञः क्रियेत्येकं यज्ञरूपा क्रियेत्यर्थः कीदृशेभ्यो दानं कथं यज्ञक्रियेति कदेत्युभयत्र संबंधः॥१॥२॥ आनृशंस्यतो बहिर्वेद्यां दानं॥३॥४॥ यज्ञाद्दानस्याधिक्यं वर्णयति न त्विति द्वाभ्यां॥५॥ एतद्दानम्॥६॥

Digitized by Google